

FIȘA DISCIPLINEI
(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie, Geografie și Științe Sociale
Departamentul	Științe Umane și Social Politice
Domeniul de studii	Istorie
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Istorie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Introducere în istoria medievală a României				
Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Pintescu Florin				
Titularul activităților aplicative	Prof.univ.dr. Pintescu Florin				
Anul de studiu	I	Semestrul	2	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DF
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	3	Seminar	1	Laborator/lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	42	Seminar	14	Laborator/lucrări practice		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	50
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	50
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	41
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	141
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	200
Numărul de credite	8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	● Nu este cazul
Competențe	● Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	● Notebook, videoproiector, ecran de proiecție	
Desfășurare aplicații	Seminar	● Notebook, videoproiector, ecran de proiecție
	Laborator	● Nu este cazul
	Proiect	● Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Redactează lucrări științifice, academice și documentație tehnică (1 p) CP2. Dă dovadă de expertiză disciplinară (1 p) CP3. Comunică constatări științifice (1 p) CP4. Aplică metode științifice (1 p) CP6. Desfășoară activități de cercetare la nivel interdisciplinar (1 p) CP7. Sintetizează informații (2 p)
Competențe transversale	CT3. Analizează surse înregistrate (1 p)

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	- însușirea și valorificarea conceptelor de bază ale disciplinei: <i>Ev Mediu, Feudalism, domn, voievod, stat medieval, armată, biserică, adunări nobiliare, Dietă, Marea Adunare a Țării, boier, nobil, țaran liber, țaran dependent, cultură și civilizație medievală</i>. -formarea de capacități esențiale pentru înțelegerea trăsăturilor esențiale ale culturii și civilizației medievale românești, cu folosirea informațiilor oferite de izvoarele publicate, științele auxiliare ale istoriei - conturarea unei viziuni critice asupra conceptelor majore specifice disciplinei <i>Introducere în istoria medievală a României</i>, pe baza informațiilor oferite de izvoare, științele auxiliare ale istoriei, alte discipline sociale sau umaniste - familiarizarea cu elementele medievale ale culturii și civilizației medievale românești și corelarea acestora cu informațiile oferite de alte științe sociale sau umaniste.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
● Începuturile Evului Mediu pe teritoriul României. Teorii despre etnogeneză, argumente, controverse (I+II+III)	6	● conversația euristică,	
● Formațiuni politice medievale (sec. IX – XIII) (I+II)	4	● exercițiul,	
● Constituirea statelor medievale românești	2	● dezbateră,	
● Țările Române în secolele XIV-XVI. Cruciadele târzii (I+II+III)	6	● învățarea prin descoperire,	
● Moldova, Țara Românească și Transilvania în secolele XVII-XVIII (I+II+III)	6	● problematizarea,	
● Regimul otoman în spațiul românesc	2	● studiul de caz,	
● Situația administrativă, economică și socială (sec. XIV-XVIII) (I+II)	4	● asaltul de idei,	
● Instituțiile medievale (I+II)	4	● metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
● Structuri urbane	2		
● Cultură și spiritualitate (I+II+III)	6		

Bibliografie

*** [Academia Română], *Istoria Românilor*, vol. III-VI, București, 2001-2003.

Ștefan Andreescu, *Restitutio Daciae*, București, vol. I-III, București, 1997.

Adolf Armbruster, *Romanitatea românilor. Istoria unei idei*, București, 1997.

Mathias Bernath, *Habsburgii și începuturile formării națiunii române*, Cluj-Napoca, 1994.

Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor medievale românești*, București, 1980.

Idem, *Sfatul domnesc și adunarea stărilor*, București, 1995.

Idem, *Adunările de Stări în Europa și în Țările Române în evul mediu*, București, 1996.

Stelian Brezeanu, *Romanitatea Orientală în Evul Mediu*, București, 1999.

Idem, *Identități și solidarități medievale. Controverse istorice*, București, 2002.

Marian Coman, *Putere și teritoriu. Țara Românească medievală (secolele XIV-XVI)*, Iași, 2013.

Miron Costin, *Opere*, ediție critică îngrijită de P. P. Panaitescu, București, 1958.

Ioan Drăgan, *Nobilimea românească din Transilvania între 1440-1514*, București, 2000.

Alexandru I. Goța, *Românii și Hoarda de Aur (1241-1502)*, Iași, 2010.

Ștefan S. Gorovei, *Întemeierea Moldovei. Probleme controversate*, Iași, 1997.

Bogdan Murgescu, *Țările Române între Imperiul Otoman și Europa creștină*, Iași, 2012.

Ion Neculce, *Opere. Letopisețul Țării Moldovei și O samă de cuvinte*, ediție critică și studiu introductiv de Gabriel Ștrempel, București, 1982.

Toader Nicoară, *Transilvania la începuturile epocii moderne (1600-1800)*, Cluj-Napoca, 1997.

P. P. Panaitescu, *Introducere la istoria culturii românești*, București, 1968.

Idem, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a doua, București, 1994.

Șerban Papacostea, *Geneza statului în Evul Mediu românesc*, București, 2000.

Idem, *Românii în secolul al XIII-lea: între cruciată și Imperiul Mongol*, București, 1993.

Andrei Pippidi, *Tradiția politică bizantină în Țările Române*, București, 1982 (2000).

David Prodan, *Supplex Libellus Valachorum. Din istoria formării națiunii române*, București, 1998.

Ioan-Aurel Pop, *Instituții medievale românești. Adunările cneziale și nobiliare (boierești) în secolele XIV-XVI*, Cluj-Napoca, 1991.

Idem, *Istoria Transilvaniei medievale: de la etnogeneza românilor până la Mihai Viteazul*, Cluj-Napoca, 1997.

Idem, *Din mâinile valahilor schismatici. Românii și puterea în regatul Ungariei medievale (secolele XIII-XIV)*, Cluj-Napoca, 2018.

Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler, Magyari Andras (coord.), *Istoria Transilvaniei*, vol. I-III, Cluj-Napoca, 2003-2008.
 Constantin Rezachevici, *Cronologia critică a domnilor din Țara Românească și Moldova, a. 1324-1881. I. Secolele XIV-XVI*. București, 2001.
 Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu (coord.), *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, București, 1988.
 Victor Spinei, *Moldova în secolele XI-XIV*, București, 1983 (Chișinău, 1994).
 Pompiliu Teodor, *Interferențe iluministe europene*, Cluj-Napoca, 1984.
 Ion Toderașcu, *Unitatea românească medievală*, vol. 1, București, 1986.
 Grigore Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*, ediția P.P. Panaitescu, București, 1958.

Bibliografie minimală

*** [Academia Română], *Istoria Românilor*, vol. III-VI, București, 2001-2003.
 P.P. Panaitescu, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a doua, București, 1994.
 Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu (coord.), *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, București, 1988.
 Ion Toderașcu, *Unitatea românească medievală*, vol. 1, București, 1986.

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Izvoarele istoriei medievale românești. Colecții de izvoare documentare și narative (I+II)	4		
Autohtoni și migratori (slavi, maghiari, uzi, pecenegi, cumani) în secolele IX-XIII (I+II+III)	6	● conversația euristică, ● exercițiul, ● dezbateră, ● învățarea prin descoperire, ● problematizarea, ● studiul de caz, ● asaltul de idei, ● metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
Marea invazie a tătarilor din 1241. Dominația tătară asupra teritoriilor românești extra-carpatică	2		
Analiza unui document medieval: Diploma cavalerilor Ioaniți, 1247	2		
Letopisețele moldovenești (Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce). Studiu de caz (I+II+III)	6		
Regimul proprietății în spațiul românesc medieval (I+II)	4		
<i>Jus Valachicum</i> și dreptul scris în Transilvania, Țara Românească și Moldova (I+II)	4		
Ctitori și ctitorii în Moldova medievală (secolele XIV-XVI) (I+II)	4		
Răscoalele țărănești din Transilvania (I+II)	4		
Breslele medievale transilvănene	2		
Iluminism și reformism austriac în Transilvania (I+II)	4		

Bibliografie

*** [Academia Română], *Istoria Românilor*, vol. III-VI, București, 2001-2003.
 Ștefan Andreescu, *Restitutio Daciae*, București, vol. I-III, București, 1980-1997.
 Adolf Armbruster, *Romanitatea românilor. Istoria unei idei*, București, 1972 (1997).
 Jean Berenger, *Istoria Imperiului Habsburgic. 1273-1918*, București, 2000.
 Mathias Bernath, *Habsburgii și începuturile formării națiunii române*, Cluj-Napoca, 1994.
 Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor medievale românești*, București, 1980.
 Idem, *Sfatul domnesc și adunarea stărilor*, București, 1995.
 Idem, *Adunările de Stări în Europa și în Țările Române în evul mediu*, București, 1996.
 Stelian Brezeanu, *Romanitatea Orientală în Evul Mediu*, București, 1999.
 Idem, *Identități și solidarități medievale. Controverse istorice*, București, 2002.
 Marian Coman, *Putere și teritoriu. Țara Românească medievală (secolele XIV-XVI)*, Iași, 2013.
 Miron Costin, *Opere*, ediție critică îngrijită de P. P. Panaitescu, București, 1958.
 Ioan Drăgan, *Nobilimea românească din Transilvania între 1440-1514*, București, 2000.
 Călin Felezeu, *Statutul principatului Transilvaniei în raporturile cu Poarta otomană (1541-1688)*, Cluj-Napoca, 1996.
 Cristina Feneșan, *Constituirea principatului autonom al Transilvaniei*, București, 1997.
 Valentin Al. Georgescu, *Bizanțul și instituțiile românești*, București, 1980.
 Alexandru I. Gonța, *Românii și Hoarda de Aur (1241-1502)*, Iași, 2010.
 Ștefan S. Gorovei, *Întemeierea Moldovei. Probleme controversate*, Iași, 1997.
Istoria Țării Românești. 1290-1690. Letopisețul Cantacuzinesc, ediție realizată de C. Grecescu și D. Simonescu, București, 1960.
 Bogdan Murgescu, *Țările Române între Imperiul Otoman și Europa creștină*, Iași, 2012.
 Ion Neculce, *Opere. Letopisețul Țării Moldovei și O samă de cuvinte*, ediție critică și studiu introductiv de Gabriel Ștrempel, București, 1982.
 Toader Nicoară, *Transilvania la începuturile epocii moderne (1600-1800)*, Cluj-Napoca, 1997.
 P. P. Panaitescu, *Introducere la istoria culturii românești*, București, 1968.
 Idem, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a doua, București, 1994.
 Andrei Pippidi, *Tradiția politică bizantină în Țările Române*, București, 1982 (2000).
 Șerban Papacostea, *Geneza statului în Evul Mediu românesc*, Cluj-Napoca, 1998 (București, 2000).
 Idem, *Românii în secolul al XIII-lea: între cruciată și Imperiul Mongol*, București, 1993

Ioan-Aurel Pop, *Instituții medievale românești. Adunările cneziale și nobiliare (boierești) în secolele XIV-XVI*, Cluj-Napoca, 1991.
 Idem, *Români și maghiari în secolele IX-XIV*, Cluj-Napoca, 1996.
 Idem, *Istoria Transilvaniei medievale: de la etnogeneza românilor până la Mihai Viteazul*, Cluj-Napoca, 1997.
 Idem, *Din mâinile valahilor schismatici. Românii și puterea în regatul Ungariei medievale (secolele XIII-XIV)*, Cluj-Napoca, 2018.
 Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler, Magyari Andras (coord.), *Istoria Transilvaniei*, vol. I-III, Cluj-Napoca, 2003-2008.
 David Prodan, *Supplex Libellus Valachorum. Din istoria formării națiunii române*, București, 1998.
 Constantin Rezachevici, *Cronologia critică a domnilor din Țara Românească și Moldova, a. 1324-1881. I. Secolele XIV-XVI*. București, 2001.
 Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu (coord.), *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, București, 1988.
 Victor Spinei, *Moldova în secolele XI-XIV*, București, 1983 (Chișinău, 1994).
 Maria Magdalena Székely, *Sfetnicii lui Petru Rareș. Studiu prosopografic*, Iași, 2002.
 Pompiliu Teodor, *Interferențe iluministe europene*, Cluj-Napoca, 1984.
 Ion Toderășcu, *Unitatea românească medievală*, vol. 1, București, 1986.
 Grigore Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*, ediție P.P. Panaitescu, București, 1958.

Bibliografie minimală

*** [Academia Română], *Istoria Românilor*, vol. III-VI, București, 2001-2003.
 P.P. Panaitescu, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a doua, București, 1994.
 Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu (coord.), *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, București, 1988.
 Ion Toderășcu, *Unitatea românească medievală*, vol. 1, București, 1986.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Programul este autorizat de către Ministerul Educației și Cercetării, iar disciplina asigură competențele și aptitudinile care răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajatorilor publici și privați din domeniu.
- Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc cuprinse în clasificarea ocupațiilor din România (Nomenclatorul COR).

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- cunoașterea terminologiei și a noțiunilor de bază ale disciplinei; - capacitatea de interpretare a fenomenelor și faptelor ce privesc istoria medievală europeană, pe baza expertizei disciplinare, dobândită prin citirea cursului și a lucrărilor de specialitate; - capacitatea de analizare și sintetizare a informațiilor dobândite.	Evaluare orală; bilete cu un număr de două subiecte.	50%
Seminar	-capacitatea de a redacta prezentări științifice, pe baza aplicării unor metode științifice - capacitatea de a desfășura activități de cercetare la nivel interdisciplinar (istorie, literatură și mass media) și de a comunica constatări științifice	Evaluare pe parcurs; Participare la discutarea temelor de seminar și prezentarea de referate.	50%
Laborator			
Proiect			

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

- Nota 5: însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii;
- Nota 10: cunoașterea aprofundată a materiei

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

- Nota 5: pregătirea și susținerea individuală a unui referat;
- Nota 10: participarea la discuții, pregătirea și susținerea a minimum 3 referate.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
20.09.2024		

Data avizării	Semnătura directorului de departament

23.09.2024	Lector universitar dr. Violeta-Anca Epure
Data avizării în departament	Semnătura responsabilului de program
23.09.2024	
Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
23.09.2024	